

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
07/10171-2 /OMG/A00;&13

Dato:
17.12.2007

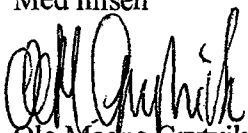
Oversendelsesbrev
Høring - NOU 2007:11 Studieforbund - læring for livet

Vi viser til mottatt høringsbrev fra Kunnskapsdepartementet av 28.09.2007 med referanse 200704482-/STA.

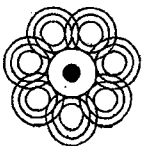
Hovedutvalg skole og oppvekst i Sarpsborg kommune har i møte 12.12.2007, sak 14/07 behandlet NOU 2007:11 Studieforbund – læring for livet.

Vedlagt oversendes saksutskrift.

Med hilsen

Ole Magne Grytvik
Rådgiver

Vedlegg: Saksutskrift sak nr 14/07 Hovedutvalg skole og oppvekst, 12.12.2007
Høring – NOU 2007:11 Studieforund – læring for livet

Postadresse: Postboks 237, 1702 Sarpsborg
Fakturaadresse: Postboks 505, 1703 Sarpsborg
Besøksadresse: Sarpsborg rådhus, Glengsgt. 38, 1707 Sarpsborg
Tlf. sentralbord: 69 11 60 00 Telefaks: 69 15 00 13
Tlf. servicetorg: 69 10 80 00
E-post: postmottak@sarpsborg.com
Internett: www.sarpsborg.com

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak 07/11539
Arkivkode Blank;A02
Saksbehandler Ole Magne Grytvik

Saksgang	Møtedato	Saksnr
Hovedutvalg skole og oppvekst	12.12.2007	14/07

Høring - NOU 2007:11 Studieforbund - læring for livet

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.
Følgende har vært medsaksbehandlere: Karianne Darum, seksjon oppvekst

Vedlegg:

Høringsbrev
NOU 2007:11 Studieforbund – læring for livet

Sammendrag:

Kunnskapsdepartementet (KD) har sendt NOU 2007:11 Studieforbund – læring for livet ut til høring. Utredningen er gjort av det såkalte Tron-utvalget. Departementet ber spesielt om vurderinger av utvalgets forslag til:

- ny målstruktur: forslag til seks overordnede mål for studieforbundenes virksomhet
- ny lov for ikke-formell opplæring: loven foreslås å regulere en mer samlet sektor for frivillig, fortjenestefri opplæring utenfor det formelle utdanningssystemet
- styrket regionalt ansvarsområde for voksnes opplæring: fylkeskommunen foreslås gitt et overordnet ansvar å møte voksnes og regionenes behov for kompetanse ved at
 - samarbeide med ikke-formelle opplæringsaktører ivaretas gjennom gjensidig forpliktende partnerskapsavtaler
 - ansvar for all grunnopplæring for voksne samles i fylkeskommunen
 - ordning for kvalifisering av tilbydere av formell grunnopplæring
- Tilskuddsordninger
 - en statlig tredelt tilskuddsordning rettet mot den delen av studieforbundenes opplæringsvirksomhet som er ubundet av pensum og eksamen
 - en kulturpott til fordeling blant studieforbundene formidlet via fylkeskommunen
 - opplæring med paralleller i offentlig utdanning og på oppdrag fra fylkeskommunen finansieres gjennom rammeoverføringene til fylkeskommunen
- Godkjenning av studieforbund
 - nye godkjenningskriterier og ny godkjenning av studieforbund

Høringsdokumentet er omfattende og er sendt til et bredt utvalg av høringsinstanser. Rådmannen har avgrenset sin innstilling til å gjelde forslag som direkte berører kommunens ansvar i forhold

til opplæringsloven. Dette gjelder grunnskoleopplæring for voksne som, med visse unntak, er foreslått overført til fylkeskommunen.

Tron-utvalget legger ikke frem konkrete utkast til ny ordlyd for de paragrafene i opplæringsloven som blir berørt av forslaget. Kommunens høringsuttalelse vil derfor dreie seg om de prinsippene som utvalget har lagt til grunn for sin innstilling.

Utredning:

Utvalgets forslag:

I sammendraget, punkt 2.4 (side 14) sier utvalget:

”Utvalget anbefaler at ansvaret for å få en mer helhetlig kompetanseutvikling for voksne tillegges fylkeskommunene. En konsekvens av dette vil være at ansvaret for grunnskoleopplæring for voksne overføres fra kommunene til fylkeskommunene”.

I kapittel 6.4.2 (side 80) begrunner utvalget sitt forslag slik:

”Utvalget mener det er naturlig å tillegge fylkeskommunene ansvar for å få en mer helhetlig kompetanseutvikling for voksne. Fylkeskommunen har allerede forvaltningsansvar for videregående opplæring uavhengig av individuell opplæringsrett. En bedre tilrettelegging av opplæringstilbud overfor voksne kan kobles til fylkeskommunens funksjon som regional samfunnsaktør og til relevant utviklingsarbeid i regionen. Etter utvalgets vurdering bør tilretteleggingen omfatte både et helhetlig ansvar for grunnopplæringen for voksne og et tettere og mer forpliktende samarbeid med aktører utenfor det formelle utdanningssystemet. Dette innebærer at ansvaret for grunnskoleopplæring for voksne overføres til fylkeskommunene, med unntak av grupper av funksjonshemmede og innvandrere som befinner seg i introduksjonsprogrammer og andre integreringstiltak i kommunene”.

Utvalget har lagt vekt på at Kunnskapsløftet åpner for å tilrettelegge opplæring som kombinerer elementer fra grunnskole og videregående opplæring. Utvalget argumenterer i tillegg med at gjennom å samle opplæringen av voksne på ett forvaltningsnivå, vil dette kunne resultere i en helhetlig *en dørs*-politikk som vil være mer oversiktlig sett fra den enkelte bruker.

Voksenopplæring i Sarpsborg:

Voksenopplæring hvor kommunen har et lov hjemlet ansvar omfatter eksamensrettet grunnskoleopplæring, spesialundervisning for voksne og norsk og samfunnskunnskap for voksne fremmedspråklige.

Kommunen har inngått avtale med studieforbundet AOF om eksamensrettet grunnskoleopplæring for voksne. Vedtak om inntak gjøres av kommunen, mens studieforbundet gjennomfører opplæringen og rapporterer til kommunen v/seksjon oppvekst. Kommunens erfaring med denne ordningen er svært god.

Opplæringen er hjemlet i opplæringsloven § 4A-1 som sier:

”Dei som er over opplæringspliktig alder, og som treng grunnskoleopplæring, har rett til slik opplæring, så langt dei ikkje har rett til vidaregåande opplæring etter § 3-1. Retten til opplæring omfattar til vanleg dei faga ein treng for å få vitnemål for fullført grunnskoleopplæring for voksne. Opplæringa skal tilpassast behovet til den enkelte. Opplæringa og undervisningsmateriellet er gratis”.

Studieforbundet gjennomfører også lese- og skrivekurs for voksne etter bestilling fra seksjon oppvekst. Opplæringen inngår som ledd i norskfaget.

Spesialundervisning for voksne gjennomføres i regi av kommunen selv gjennom virksomhet Språk- og voksenopplæringscenteret.

Opplæringen er hjemlet i opplæringsloven § 4A-2 hvor det heter at:

”Voksne som ikke har eller som ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet for voksne, har rett til spesialundervisning. Voksne som har særlige behov for opplæring for å kunne utvikle eller halde ved like grunnleggjande dugleik, har rett til slik opplæring. For opplæring etter denne paragraf gjeld §§ 5-1 tredje leddet bortsett frå siste punktum, og 5-3, 5-5 og 5-6 tilsvarende”.

Språk- og voksenopplæringscenteret har også ansvar for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne fremmedspråklige.

Opplæringen er hjemlet i ”Lov om introduksjonsordning og norskopplæring for nyankomne innvandrere (introduksjonsloven).

Noen voksne fremmedspråklige har deltatt i lovpålagt opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne samtidig som de har deltatt på eksamensrettet grunnskoleopplæring eller mottatt spesialundervisning. De fremmedspråklige som har deltatt på denne ordningen, har vært godt fornøyd.

Drøfting av utvalgets forslag:

Tron-utvalget foreslår at ansvaret for grunnskoleopplæringen for voksne overføres fra kommunen til fylkeskommunen. I Sarpsborg vil dette medføre at hoveddelen av den opplæringen studieforbundet AOF gjennomfører på vegne av kommunen, vil falle bort. Dette gjelder i første rekke voksne som gjennomfører eksamensrettet grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 4-A1.

Utvalget foreslår imidlertid at ikke all grunnskoleopplæring for voksne skal overføres. I forslaget unntas blant annet ”...grupper av funksjonshemmede ...”. Utvalget sier ikke noe om hvilke grupper dette gjelder. Det må derfor antas at det fortsatt vil være et kommunalt ansvar å sørge for spesialundervisning på grunnskolen område for voksne. Omfanget er imidlertid uklart slik forslaget lyder.

Generelt gjelder kravene om tilpasset opplæring også for grunnskoleopplæring av voksne. Først når opplæringsinstitusjonen ikke kan tilpasse opplæringen slik at deltakeren får et tilfredsstillende utbytte, vil den juridiske retten til spesialundervisning kunne inntre. I samarbeid med kommunen har det valgte studieforbundet vært svært dyktige til å organisere opplæringen slik at den tilpasses deltakeren. Mange voksne med ulike funksjonshemminger har kunnet ta del i opplæringen uten at det har vært nødvendig å gjøre vedtak om spesialundervisning. Det har for mange vært avgjørende for deltakelsen at de har kunnet få opplæring innen ordinære tilbud og dermed unngå ytterligere stigmatisering. Hvis fylkeskommunen skal overta grunnskoleopplæringen må det klargjøres i hvilken grad fylkeskommunen også skal ha ansvar for spesialundervisning. Det må ikke bli slik at fylkeskommunen definerer nivået for tilpasning av opplæringen og at kommunen i form av spesialundervisning får ansvaret for opplæringen av de voksne som ikke faller inn under denne definisjonen.

Tron-utvalget legger opp til at opplæring som gjelder ”...innvandrere som befinner seg i introduksjonsprogrammer og andre integreringstiltak i kommunene” fortsatt skal være et kommunalt ansvar. I Sarpsborg har noen fremmedspråklige voksne hatt fordeler av å kombinere opplæring i norsk og samfunnskunnskap med enkeltfag på grunnskolenivå. En slik kombinasjon

vil bli vanskeligere å organisere dersom ansvaret for grunnskoleopplæringen overføres til fylkeskommunen. Dette vil bryte med det foreslåtte *en-dør* prinsippet.

Nærheten til opplæringstilbudet har vært viktig for mange deltagere i voksenopplæringen på grunnskoleområdet. En overføring av ansvaret til fylkeskommunen kan lett føre til en sentralisering av tilbudet. Dersom avstanden til opplæringsinstitusjonen blir for lang, vil sannsynligvis mange voksne av praktiske årsaker ikke ta del i opplæringen.

Kompetansen på grunnskoleopplæring for voksne er stor i Sarpsborg. Organisering av opplæringen er godt utviklet, og kommunen har et godt apparat for inntak, rapportering og eksamensavvikling. Det bør foreligge sterke grunner for å endre på et system som synes å være velfungerende. Kompetanse på grunnskoleopplæring ligger først og fremst på kommunenivå i Norge.

Det er uklart hva Tron-utvalgets forslag vil føre til i Sarpsborg dersom det blir vedtatt. Den største uklarheten ligger i at ikke all grunnskoleopplæring for voksne er omfattet av forslaget. Ved å unnta ikke spesifiserte grupper av funksjonshemmede må rådmannen anta at noen former for grunnskoleopplæring for voksne fortsatt blir lagt til kommunen. Det fremgår ikke av innstillingen hvorfor utvalget har foreslått en slik løsning eller hvilke grupper funksjonshemmede utvalget har hatt i tankene.

Rådmannen finner det mest hensiktsmessig at ansvaret for voksenopplæring på grunnskoleområdet må ligge til ett forvaltningsnivå. Rådmannen anbefaler at dette ansvaret blir værende i kommunen. Tydelig ansvarsforhold, fleksible løsninger, rask vedtaksbehandling, samt nærhet til brukerne, er avgjørende for rådmannens tilråding.

Miljømessige konsekvenser:

Ingen

Økonomiske konsekvenser:

Ukjent, da det er uklart hva utvalget faktisk foreslår med hensyn til grupper av funksjonshemmede og fremmedspråklige

Rådmannens innstilling:

Sarpsborg kommune slutter seg ikke til forslaget om å overføre ansvaret for grunnskoleopplæring for voksne fra kommunen til fylkeskommunen.

Behandling i Hovedutvalg skole og oppvekst 12.12.2007

Votering:

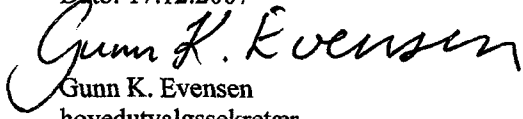
Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Hovedutvalg skole og oppveksts vedtak:

Sarpsborg kommune slutter seg ikke til forslaget om å overføre ansvaret for grunnskoleopplæring for voksne fra kommunen til fylkeskommunen.

Rett utskrift

Dato: 17.12.2007

Gunn K. Evensen
hovedutvalgssekretær